

Fossiilittoman liikenteen tiekartta

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan tällä hallituskaudella laaditaan tiekartta fossiilittomaan liikenteeseen. Liikenne- ja viestintäministeri asetti 1.11.2019 työryhmän valmistelemaan tätä tiekarttaa. Hankkeessa tehdään suunnitelma siitä, miten kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä ja pudotetaan nollaan viimeistään vuonna 2045. Työryhmän loppuraportissa tunnistetaan keskeisimmät keinot ja niiden kustannukset liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen poistamiseksi. Loppuraporttiin on mahdollista koota myös liikenteen eri toimialojen mahdolliset päästövähennyssitoumukset.

Työryhmän loppuraportin pohjalta liikenne- ja viestintäministeriössä valmistellaan fossiilittoman liikenteen tiekartta, joka käsitellään valtioneuvoston yleisistunnossa syksyllä 2020. Tiekartta on mahdollista antaa myös selontekona eduskunnalle.

Työn tulokset viedään osaksi keskipitkän aikavälin ilmastotiekarttaa ja energia- ja ilmastostrategiaa. Tiekarttaa voidaan hyödyntää myös valtiovarainministeriön liikenteen verouudistusta pohtivan työryhmän työssä, EU-vaikuttamisessa sekä kansainvälisessä yhteistyössä IMO:ssa (International Maritime Organization) ja ICAO:ssa (International Civil Aviation Organization).

Työryhmä

Loppuraportin valmistelusta vastaa fossiilittoman liikenteen työryhmä. Työryhmän puheenjohtajana toimii liikenne- ja viestintäministeriön verkko-osaston osastopäällikkö, ylijohtaja Sabina Lindström ja varapuheenjohtajana ilmasto- ja ympäristöyksikön johtaja Päivi Antikainen. Työryhmässä on jäseniä ministeriöistä, järjestöistä ja yrityksistä. Työryhmän asettamispäätös ja kokoonpano löytyvät Hankeikkunasta osoitteesta <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM050:00/2019>

Alatyöryhmät

Työryhmä jaetaan neljään eri alatyöryhmään. Nämä ovat:

- 1) Maaliikenne / henkilöliikenne
- 2) Maaliikenne / tavaraliikenne
- 3) Meriliikenne ja sisävesiliikenne
- 4) Lentoliikenne

Alatyöryhmien puheenjohtajina toimivat varsinaisen työryhmän sihteerit. Henkilöliikenteen alatyöryhmän puheenjohtajana toimii Atro Andersson, tavaraliikenteen alatyöryhmän puheenjohtajana Saara Jääskeläinen. Vesiliikenteen alatyöryhmän puheenjohtajana toimii Eero Hokkanen ja lentoliikenteen alatyöryhmän puheenjohtajana Janne Mänttari. Alatyöryhmiin pyydetään sihteerit Liikenne- ja viestintävirastosta ja/tai liikenne- ja viestintäministeriöstä.

Varsinaisen työryhmän jäsenet voivat osallistua haluamiinsa alatyöryhmiin, tai ehdottaa niihin jotakuta muuta henkilöä omasta organisaatiostaan. Varsinaisen työryhmän jäsenet voivat osallistua jonkin alatyöryhmän kokouksiin myös teemakohtaisesti (ilman velvoitetta osallistua alatyöryhmän kaikkiin kokouksiin).

Sekä varsinainen työryhmä että alatyöryhmät voivat kutsua kokouksiinsa myös ulkopuolisia asiantuntijoita kuultaviksi. Alatyöryhmät tekevät omat työsuunnitelmansa keväälle 2020 vielä ennen joulua.

Kokoukset

Varsinaisen työryhmän kokouksia on 4-6 kappaletta. Ensimmäinen kokous on 29.11.2019 ja toinen kokous on 17.12. Seuraavat kokoukset ovat vasta keväämmällä, alatyöryhmien työn valmistuessa.

Alatyöryhmien kokouksia on 6-8 kappaletta/alatyöryhmä. Kokoukset ajoittuvat tammi-huhtikuuhun 2020. Näissä kokouksissa käydään läpi keinot päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi, tehdään vaikutusarviot ja ehdotukset varsinaisen työryhmän esitykseksi fossiilittoman liikenteen tiekartaksi.

Kaikissa alatyöryhmissä käydään läpi ainakin seuraavat osatekijät päästöjen vähentämiseksi:

- biopolttoaineet ja muut vaihtoehtoiset käyttövoimat (biokaasu, maakaasu, vety, sähkö, sähköpolttoaineet)
- liikennevälineiden energiatehokkuuden parantaminen (perinteisen teknologian energiatehokkuuden parantaminen, sähkö)
- liikennesuoritteeseen vaikuttaminen tavaraliikenteessä (liikennejärjestelmän suunnitteleminen ja maankäyttö, ajoneuvojen täyttöasteen nostaminen, tyhjänä ajon vähentäminen, reittien suunnittelu, digitalisaatio, liikenteen ohjaus)
- liikennesuoritteeseen vaikuttaminen henkilöliikenteessä (liikennejärjestelmän suunnitteleminen ja maankäyttö, kulkutapoihin vaikuttaminen, autojen/alusten/lentokoneiden täyttöasteen nostaminen, etäratkaisut, digitalisaatio, liikenteen ohjaus)
- siirtymät eri liikennemuotojen välillä, multimodaalisuus, matkaketjut

Kaikille osa-alueille tunnistetaan keskeisimmät päästövähennyskeinot vaikutuksineen. Kullekin osa-alueelle määritellään myös tarvittavat päästömittarit kehityksen seuraamiseksi.

Ylätöryhmässä käsitellään alatyöryhmien tuottamat aineistot ja huolehditaan niiden yhteensovittamisesta.

Aineistot

Sekä varsinaisen työryhmän että alatyöryhmien asialistat ja aineistot tallennetaan Tiimeriin niin, että kaikilla työryhmän jäsenillä (sekä ala- että ylätöryhmän) on halutessaan mahdollisuus kommentoida myös eri alatyöryhmien aineistoja ja/tai osallistua kokouksiin.

Id Versionumero

Sidosryhmätillaisuudet Työn kuluessa järjestetään vähintään kaksi laajaa sidosryhmätillaisuutta sekä kaksi-kolme pienempää. Ensimmäisessä sidosryhmätillaisuudessa kerrotaan hankkeen aloittamisesta ja työn peruslähtökohdista (liikenteen ennakoitu päästökehitys sekä sektoria koskevat tavoitteet ja veloitteet) sekä kuullaan eri tahojen evästyksiä työryhmälle. Toisessa laajassa sidosryhmätillaisuudessa esitellään työryhmän työn tuloksia eli fossiilittoman liikenteen tiekartta.

Pienemmät sidosryhmätillaisuudet räätälöidään tarpeellisiksi katsotuille suppeammille kohderyhmille. Tässä vaiheessa tunnistettuja kohderyhmiä ovat esimerkiksi Suomen kunnat, kuljetuspalvelujen tilaajat, nuoriso.

Mahdolliset selvitystarpeet

Tiekartan valmistelun tueksi voidaan tarvittaessa tilata erillisiä selvityksiä.

Mitä seuraavaksi?

Hanke alkaa	1.11.2019
Työryhmän 1. kokous	29.11.2019
Työryhmän 2. kokous	17.12.2019
Alatyöryhmien kokoukset 1-6(-8)	1.1.-30.4.2020
Laaja kuulemistillaisuus 1	2/2020
Laaja kuulemistillaisuus 2	8/2020
Suppeammat kuulemistillaisuudet 1-2(-3)	2/2020-4/2020
Loppuraportin luonnos valmis	30.6.2019
Lausuntokierros	1.8.2020–31.8.2020
Lausuntoyhteenveto ja tiekartan valmistelu	09/2020
Ministerin hyväksyntä	09/2020
Ilmasto- ja energiapoliittinen ministerityöryhmä	09/2020
Valtioneuvostokäsittely	10/2020
Hanke päättyy	10/2020

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--